

Nr 62.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1918 kl. $\frac{1}{2}$ 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.

Närvarande: herrar Pettersson i Södertälje, Stärner, Rogberg, greve Spens, Dahl, Alfred Petré, Permansson, Fant*), Lagerkvist, Lindqvist i Kosta, Ernst Lindley, Karlsson i Fjäl*), Svensson i Betingetorp, Johansson i Trollhättan, Ericsson i Åtvidaberg och Hammarskjöld.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 15 februari 1918 dagtecknad proposition, nr 154, vilken blivit hänvisad till lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga här nedan intagna förslag till lag angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.

I sammanhang med omförmälda lagförslag har Kungl. Maj:t i en likaledes den 15 februari 1918 dagtecknad proposition nr 155, varöver utskottet samtidigt härmed avgiver särskilt utlåtande, framlagt förslag till lag om ändring i vissa delar av 14 och 18 kap. strafflagen.

De av Kungl. Maj:t framlagda lagförslagen stödjade sig i huvudsak på ett av den s. k. reglementeringskommittén den 31 december 1910 avgivet betänkande och innefatta i väsentliga delar:

Utskottet.

1. *Åtgärder för befordran av sjukvård åt könssjuka:*
  - A. Införande av kostnadsfri behandling utom sjukhus (ambulatorisk vård) för alla könssjuka. 4 och 7 §§ i huvudförslaget.
  - B. Inrättande av polikliniker för könssjuka i större städer; 5 § i huvudförslaget.

C. Anordnande av upplysnings- och undervisningsverksamhet angående könssjukdomarnas natur och smittfarlighet; 27 § i huvudförslaget.

2. *Tvångsåtgärder mot spridande av könssjukdomarnas smitta:*

- A. Åtgärder av straffrättslig natur:
- a) införande av straffbestämmelser för utsättande för eller överförande av könssjukdom; 14 kap. 21 § strafflagen.
  - b) utvidgning av gällande straffbestämmelser för koppleri; 18 kap. 11 § strafflagen.
- B. Åtgärder av sanitär natur:
- a) bestämmelser om skyldighet för varje könssjuk att underkasta sig nödig läkarbehandling samt ställa sig till efterrättelse föreskrift, som av läkare meddelas angående sjukdomens behandling eller till förekommande av smittans spridning; 3 § i huvudförslaget.
  - b) bestämmelser om skyldighet att till vissa tjänsteläkare, kallade sundhetsinspektörer, anmäla den, som blivit anmäld som smittkälla eller åtalad för vissa brott; 11 och 12 §§ i huvudförslaget.
  - c) bestämmelser om uppsikt över könssjuka i syfte att bringa dem under erforderlig läkarbehandling; 8—10 och 13—26 §§ i huvudförslaget.
- C. Upphävande av prostitutionens reglementering.

Beträffande det närmare innehållet av förslaget till lag angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar får utskottet hänvisa till Kungl. Maj:ts proposition nr 154 jämte därvid fogade protokollsutdrag.

Utskottet finner nu föreliggande lagförslag, jämte det av Kungl. Maj:t i proposition nr 155 framlagda, vara ägnat att på ett humanare och tillika verksammare sätt än nu är fallet motarbeta könssjukdomarnas utbredning och att sålunda bliva ett kraftigt medel mot den samhällsfara, som dessa sjukdomars spridning innebär. Att våra nuvarande anordningar till könssjukdomarnas bekämpande äro synnerligen otillfredsställande torde vara tillfyllest ådagalagt. Vad särskilt reglementeringen av prostitutionen angår, har den verkställda utredningen visat, att detta system, sådant det hittills tillämpats, saknar det samhällshygieniska

värde, som därmed avsetts, och att en utveckling av systemet till större medicinsk effektivitet torde vara praktiskt ogenomförbar. Då härtill kommer, att reglementeringen är ägnad att ingiva tungt vägande betänkligheter av rättslig, social och moralisk art, synes det utskottet givet, att reglementeringssystemet icke vidare bör upprätthållas i någon form. Ur denna synpunkt finner utskottet välbetänkt, att det sanitära kontrollsystem, som innefattas i det föreliggande lagförslaget, är frigjort från det samband med lösdrivarlagen, som är karaktäristiskt för den i vårt land tillämpade reglementeringen. Föreställningen, att en på lösdrivarlagen grundad hygienisk specialkontroll över prostituerade kvinnor skulle medföra något nämnvärt sanitärt utbyte, har genom utredningen angående reglementeringssystemets verkningar visats vara felaktig. Vid sådant förhållande lärer det icke böra komma ifråga att för könssjukdomarnas bekämpande vidare använda sig av en dylik specialkontroll, utan torde samhällets försvar mot dessa sjukdomar hädanefter böra läggas på en bred grundval och anordnas på ett allsidigt sätt.

Efter den granskning, utskottet ägnat förslagets olika bestämmelser, har utskottet också ansett sig kunna tillstyrka detsamma med allenast ett par smärre jämkningar.

Vid behandlingen av lagförslaget har utskottet ansett sig böra taga i övervägande ett efter propositionens avlämnande i ärendet avgivet uttalande av Dermatologiska sällskapet, som utgör en sammanslutning av läkare i Stockholm, vilka företrädesvis behandla hud- och könssjukdomar. I detta uttalande har sällskapet i huvudsak anslutit sig till förslaget, men dock, ehuru i vissa avseenden ej enhälligt, framhållit önskvärdheten av ändringar i 9, 11, 14 och 15 §§ av detsamma.

5 §.

I tredje stycket av 5 § har föreslagits, att i stad, som har ett invånarantal av tjugutusen eller därutöver, skall finnas nödigt antal polikliniker, å vilka tillfälle till kostnadsfri undersökning och behandling av könssjukdomar skall beredas. Då det emellertid möjligen kan möta svårigheter för en del städer att redan vid lagens ikraftträdande hava sådan poliklinik inrättad och det därjämte torde kunna tänkas fall, då anordnande av poliklinisk behandling av nu ifrågavarande sjukdomar icke är av behovet påkallad, har utskottet ansett sig böra i denna paragraf intaga en bestämmelse därom, att Konungen skall äga på framställning

av stad tills vidare medgiva befrielse från skyldighet att anordna sådan poliklinik, som nu sagts.

9 §.

Dermatologiska sällskapet.

I fråga om denna paragraf har Dermatologiska sällskapet ansett, att den borde få följande ändrade lydelse:

Finner läkare, som behandlar könssjuk, att den sjuke under sådana omständigheter, att fara för smittans spridning kan anses vara för handen, antingen avbrutit behandlingen hos läkaren eller underlåtit att ställa sig till efterrättelse enligt 8 § meddelad föreskrift, är han pliktig att därom hos sundhetsinspektören i orten göra skriftlig anmälan.

Till motivering härav har sällskapet anfört:

»Vi befara att den sjukes förtroende till läkaren kommer att i betänklig grad rubbas, om läkaren är skyldig att, såsom 9 § i kungl. propositionen föreskriver, utan avseende på omständigheterna i övrigt, vid varje patientens överträdelse av läkarens föreskrift eller avbrott i behandlingen, göra anmälan därom till sundhetsinspektören. Mången gång beror ett avbrott i behandlingen eller en annan överträdelse av de av läkaren givna föreskrifterna ingalunda på försumlighet hos patienten, ej heller behöver alltid därmed åstadkommas fara för smittans spridande. Följden av en *onödig* anmälan torde nog bliva, att den sjuke mången gång skall känna sig utsatt för trakasseri, och hans ovilja kommer att närmast träffa läkaren. Förfarandet bliver därför otvivelaktigt ägnat att avskräcka många sjuka från att i tid söka vård hos sakkunnig och samvetsgrann läkare, och sålunda motarbetas just lagens syfte nämligen att befordra de sjukas frivilliga medverkan.

Dessutom torde även med bästa vilja och samvetsgrannhet oöverstigliga praktiska svårigheter resa sig för de läkare, som sköta ett större antal könssjuka, och framför allt för poliklinikläkarne, att i enlighet med propositionens 9 § fullgöra anmälningskyldigheten angående avbrott i behandlingen.

Enligt den av sällskapet förordade formuleringen kan läkaren taga mera hänsyn till de individuella förhållandena, och dessutom göres mindre våld på hans tystlåtenhetsplikt, vilken ju är en oundgänglig förutsättning för ett förtroendefullt förhållande mellan patient och läkare, och därmed även för en framgångsrik behandling.

Mot den nu av sällskapet föreslagna formuleringen av 9 § kunde måhända invändas, att densamma kommer i strid med 3 §. Det syns

emellertid rimligt, att i fråga om nämnda paragraf samma princip finge göra sig gällande som beträffande 8 §, vilken tillåter läkaren att tillämpa det i denna paragraf framställda stadgandet med hänsyn till de omständigheter, som i varje enskilt fall kunna föreligga. Det kategoriska stadgandet i 3 § har ju dock sin moraliska betydelse såsom fastslående den sjukes plikt mot samhället att låta behandla sig.»

Det av Dermatologiska sällskapet framställda ändringsförslaget avser att åt läkaren inrymma en vidsträcktare rätt att pröva, huruvida anmälan enligt 9 § skall äga rum eller icke. Vid bedömandet av detta ändringsförslag torde till en början böra bemärkas, att ett visst utrymme för läkarens prövningsrätt förefinnes även med den avfattning, paragrafen har i den kungl. propositionen. Den i paragrafen omhandlade anmälningsskyldigheten avser ju i första hand de fall, då patient underlåter att ställa sig till efterrättelse de av läkaren själv meddelade föreskrifterna. Det läser kunna förutsättas, att läkaren vid meddelandet av dessa föreskrifter tager erforderlig hänsyn till patientens individualitet och övriga föreliggande förhållanden samt icke meddelar andra föreskrifter än sådana, som han anser nödvändiga. Med hänsyn härtill torde den i paragrafen stadgade skyldigheten att anmäla överträdelse av de givna föreskrifterna icke kunna befaras föranleda några *onödiga* anmälningar.

Utskottet.

Den i paragrafen omförmälda anmälningsplikten avser vidare sådana fall, då patient avbrutit behandlingen utan att för läkaren styrka, att behandlingen övertagits av annan läkare. Angående denna del av paragrafen yttrar föredragande departementschefen i lagförslagets specialmotivering följande: »Detta stadgande innebär icke, att anmälan till sundhetsinspektören ovillkorligen skall göras så snart läkaren konstaterat, att den sjuke avbrutit behandlingen. I många fall torde det vara lämpligt, att läkaren till en början anmodar den sjuke att till honom insända intyg, att annan läkare övertagit behandlingen och först om denna anmodan åsidosättes, inskrider med anmälan om saken.» Utskottet förutsätter, att det av departementschefen anvisade förfaringssättet kommer att av vederbörande läkare tillämpas i sådana fall, då omständigheterna icke påkalla ett omedelbart inskridande med anmälan. Under denna förutsättning torde icke heller den föreslagna skyldigheten att anmäla avbrott av behandlingen komma att föranleda *onödiga* anmälningar.

På grund av vad sålunda anförts kan utskottet för sin del icke finna,

att den föreslagna paragrafens avfattning i den kungl. propositionen är ägnad att ingiva några betänkligheter i de av Dermatologiska sällskapet angivna avseenden. Däremot synes det utskottet vara av stor vikt, att ett blivande stadgande om skyldighet för läkarne att anmäla försumliga patienter icke lämnar allt för stort spelrum åt läkarens individuella uppfattning. Detta kunde nämligen lätt föranleda godtycke vid bestämmelsernas tillämpning. Erfarenheten från våra grannländer synes i detta avseende vara av en viss betydelse.

Reglementeringskommittén omnämner i sitt betänkande (Del. I, s. 294—95), att i Kristiania sedan år 1888 tillämpats ett system, som ålägger läkarne att för vederbörande hälsovårdsmyndighet anmäla alla könssjuka patienter, men därvid utsätta patientens namn och adress endast i de fall, då vederbörande läkare anser detta lämpligt. Kommittén meddelar, att detta system i tillämpningen lett därtill, att sådana könssjuka, som vårdas å sjukhus eller poliklinik, städse anmälas med utsatt namn och bostad, under det att inom privatpraktiken en del läkare aldrig göra sådan anmälan och andra läkare göra den endast i undantagsfall. En dylik ojämnhet i förfarandet måste givetvis uppväcka allvarliga betänkligheter. I det lagförslag, som år 1899 framlades för det norska stortinget, hade man också sökt ett korrektiv häremot genom bestämmelser om ovillkorlig anmälningsplikt. Nämnda lagförslag innehöll i 15 § följande stadgande: »Naar en Læge icke selv fortsætter Behandlingen af en syfilitisk Syg, som endnu befinder sig i en Periode, i hvilken Tilbagefald af Sygdommen i smitsom Form særlig er at befrygte, paahviler det ham at gjøre Anmeldelse til Sundhedskommissionens Ordfører med Opgiven av den Syges Navn, saafremt der ikke for ham fremlægges Bevidnelse fra en anden Læge om, att Behandlingen er overtaget av denne.»

Från Danmark äro erfarenheterna av ungefär enahanda art. Lagen den 10 april 1874 innehöll bestämmelser om rätt för läkare att hos vederbörande myndighet anmäla könssjuk patient, som i förtid upphörde med behandlingen. Enligt vad reglementeringskommittén meddelar (Del I sid. 296), förekom emellertid inom läkarnes privatpraktik dylik anmälan endast rent undantagsvis. Däremot tillämpades anmälningsrätten regelmässigt mot poliklinikpatienter. Genom lagen den 30 mars 1906 ordnades förhållandet på annat sätt. I 6 § av nämnda lag stadgas ovillkorlig skyldighet för envar läkare att ofördröjligen hos sanitär myndighet anmäla könssjuk patient, som icke fullgör vissa givna föreskrifter angående behandlingen eller företer skriftligt intyg, att hans behandling övertagits av annan läkare.

Av ovanstående framgår, att stadgandena i den förevarande paragrafen nära motsvara de bestämmelser om läkares anmälningsplikt, som innehållas i 1899 års norska lagförslag och i 1906 års danska lag. Då utskottet för sin del icke anser tillrådligt, att ifrågakvarande stadganden modifieras i den riktning, som av Dermatologiska sällskapet ifrågasatts, finner sig utskottet böra tillstyrka, att paragrafen bibehålles vid den avfattning, densamma har i den kungl. propositionen.

11 §.

Dermatologiska sällskapet har uttalat sig för sådan ändring i förevarande paragraf, att den däri stadgade skyldigheten för läkare att i anmälan till sundhetsinspektören utsätta namn och bostad å person, som för honom uppgivits som smittkälla, ej skall vinna tillämpning i det fall, då för läkaren styrkts, att den som smittkälla angivne redan är under behandling.

Dermatologiska sällskapet.

Till stöd härför framhålles, att lagens ändamål med angivandet av smittkällans namn och bostad är att dymedelst befordera densamma till läkarevård, men att då smittkällan redan befinner sig under behandling, en sådan anmälan tydligen är onödig. Det hade blivit allt vanligare att, då en könssjuk misstänker sig hava smittat någon, han i fullt förtroende till läkarens diskretion tillråder den eventuellt smittade att låta undersöka sig, och det vore högeligen att befara, att risken att bliva anmäld som smittkälla komme att avhålla mången från ett sådant tillvägagångssätt. Detta vore synnerligen beklagligt, då det är av fundamental betydelse, att de sjuka komma under så tidig behandling som möjligt.

Syftet med Dermatologiska sällskapets ändringsförslag är att bespara en del av de personer, som överfört könssjukdom på andra, risken att bliva anmälda som smittkällor. I detta avseende får utskottet till en början erinra, att den ifrågakvarande anmälan icke medför annan påföljd, än att den anmälde erhåller en i diskreta former given anmaning att låta undersöka sig av läkare. Är den anmanade personen redan under läkarbehandling, har han ju endast att besvara anmaningen med att insända intyg om, att han av läkare behandlas för sin sjukdom. Inkommer ett sådant intyg till sundhetsinspektören, lära vidare åtgärder från dennes sida icke vara erforderliga, utan saken är ordnad. Någon

Utskottet.

anmälan till åtal är det ju här icke fråga om. Sundhetsinspektören är bunden av tystlåtenhetsplikt, och förfarandet hos honom är hemligt. Med hänsyn härtill synes den förevarande anmälan icke innebära någon sådan olägenhet för de anmälda, att anledning föreligger att genom särskilda undantagsbestämmelser från anmälan befria de smittkällor, som redan äro under läkarbehandling.

Härtill kommer, att den av Dermatologiska sällskapet föreslagna modifikationen av paragrafens stadganden skulle medföra bestämda olägenheter. I de flesta fall torde den person, som för vederbörande läkare uppgivits som smittkälla, icke vara läkarens egen patient. I många fall kan den såsom smittkälla uppgivne vara bosatt å annan ort än den anmälningsskyldige läkaren, kanske i en annan del av riket. Under sådana förhållanden lär det kunna taga en avsevärd tid, innan det för läkaren kan styrkas, att den uppgivna smittkällan är under läkarbehandling. Enligt det föreliggande lagförslaget skall emellertid anmälan om smittkälla göras samma dag, som smittkällan blivit för läkaren uppgiven, eller senast dagen därpå. Denna bestämmelse torde vara nödvändig för att förhindra att anmälan bortglömmes eller eljest försummas. Erfarenheten av de nuvarande statistiska anmälningarna av könssjuka, vilka anmälningar skola insändas var fjortonde dag, är allt utom tillfredsställande och tyder på, att bestämmelsen om anmälnans omedelbara insändande är av behovet påkallad. Skulle nu inom den utsatta anmälningsfristen av en dag läkaren undersöka, huruvida den såsom smittkälla uppgivne redan är under behandling, torde det kunna befaras, att denna undersökning i många fall skulle bliva skäligen flyktig och ofullständig och att därigenom en hel del smittkällor skulle undgå att befordras till läkarvård.

På grund av vad sålunda anförts finner sig utskottet böra tillstyrka, att paragrafen bibehålles vid den avfattnig, densamma har i den kungl. propositionen.

12 §.

På sätt framgår av utskottets samtidigt härmed avgivna utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av 14 och 18 kap. strafflagen, har utskottet i anledning av i ärendet väckt motion föreslagit viss ändring i Kungl. Maj:ts förslag beträffande sistnämnda kapitel. I anledning härav påkallas en formell jämkning i denna paragraf.

14 och 15 §§.

Beträffande dessa paragrafer har Dermatologiska sällskapet framhållit, att rätten till att undersöka, eventuellt behandla, de personer, som av sundhetsinspektör på grund av inkommen anmälan anmanats att låta undersöka sig, bör begränsas i enlighet med vad i 17 § av reglementeringskommittéens förslag stadgats till *läkare, som i sådant avseende av hälsovårdsmyndigheten godkännes.*

Dermatologiska sällskapet.

Till motivering härav har sällskapet anfört:

»Särskilt i de största städerna är det tyvärr att befara, att ifrågasvarande patienter utan denna begränsning beträffande läkareval, skola snart nog lära sig att finna vägen till mindre samvetsgranna läkare, vilka icke äro i besittning av de nödvändiga förutsättningarna och ej tveka att patienterna till behag och utan hänsyn till samhällets berättigade krav utfärda friskbetyg. Dermatologiska sällskapet anser därför, att, om bestämmelsen härom avfattades i enlighet med vad av detsamma föreslagits, det skulle vinnas större garanti för, att det med lagen avsedda målet, nämligen att uppsåra och till sakkunnig behandling befördra smittokällorna, verkligen nåddes.»

Jämlikt den av sällskapet åberopade 17 § i reglementeringskommitténs lagförslag skulle sundhetsinspektörens anmaning innefatta föreläggande för den anmälda att låta undersöka sig antingen av läkare, som på grund av tjänsteställning eller uppdrag hade att kostnadsfritt verkställa hithörande undersökningar, eller ock av annan läkare, som av hälsovårdsmyndigheten i förevarande avseende godkändes. Enligt vad kommittén anfört, åsyftades med sistnämnda stadgande att bereda hälsovårdsmyndigheten möjlighet att, då särskild anledning därtill förefunnes, kunna vägra att godtaga ett i förevarande hänseende utfärdat läkarintyg. Särskilt då anmälan grundades på åtal för utsättande för eller överförande av smitta syntes kommittén understundom anledning kunna föreligga att icke godtaga ett av enskild läkare utfärdat friskhetsintyg.

Utskottet.

Gent emot det av kommittén sålunda upptagna, i Kungl. Maj:ts förslag uteslutna stadgandet har föredragande departementschefen anfört, att detsamma syntes honom i betänklig grad ägnat att föranleda osäkerhet och konflikter, varför han icke ansett det tillrådligt att upptaga det i lagförslaget.

Jämväl utskottet finner ett stadgande av nu ifrågasatt innebörd möta betänkligheter. Skydd mot mindre samvetsgranna läkare torde

böra sökas på andra vägar. För övrigt torde vinsten av en dylik bestämmelse bliva av ringa betydelse, avsedd som den är att garantera specialsakkunnig undersökning eller behandling endast av de *anmälda* könssjuka, medan fordran på specialistbehandling av det stora flertalet könssjuka, nämligen de som frivilligt söka läkarvård, icke kunnat uppställas.

25 §.

Denna paragraf innehåller föreskrift om sekretess rörande gjorda anmälningar och vad i anledning därav förekommit, därvid föreskrivits bland annat, att vad hos hälsovårdsmyndighet eller sundhetsinspektör, militärläkare eller läkare vid straff- eller tvångsarbetsanstalt eller häkte förekommit i ärende, som i lagen avses, ej må av någon, som på grund av sin tjänstbefattning eller sitt uppdrag erhållit kunskap därom, yppas för obehöriga. Grunden för sagda stadgande är att söka däri, att varken läkarnes tjänstebiträden eller hälsovårdsmyndighetens ledamöter äro, såsom läkarne, bundna av någon påbjuden tystnadsplikt. Då emellertid samma förhållande gäller personalen å allmänt sjukhus eller poliklinik samt det vore önskvärt, att jämväl å dylika inrättningar anställda ålades en viss tystnadsplikt, har utskottet ansett, att ifrågavarande stadgande bör utsträckas att avse även denna personal.

I likhet med föredragande departementschefen vill utskottet vidare understryka vikten av att bestämmelser, motsvarande de i förevarande paragraf givna, snarast möjligt införas jämväl i tryckfrihetsförordningen. Ett offentliggörande i tryck av protokoll och handlingar i ärenden av detta slag bör tydligen icke heller vara tillåtet. Däremot torde i tryckfrihetsförordningen böra inflyta en bestämmelse därom, att den, mot vilken anmälan inkommit, skall vara berättigad att taga del av protokoll och handlingar i ärendet.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen, med förklarande, att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, måtte för sin del antaga följande:

Lag

angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Till könssjukdomar räknas i denna lag syfilis (lues), enkelt venereiskt sår (ulcus molle, mjuk chancre) och dröppel (gonorrhoea, gonorrhé), dock endast så länge dessa sjukdomar äro i smittsamt skede.

Könssjukdom skall anses vara i smittsamt skede, så länge symtom å smittsamhet förefinnas eller förnyat framträdande av sådana symtom är att befara.

2 §.

Närmaste befattningen med de åtgärder, som avse att förekomma könssjukdomarnas utbredning, handhaves under hälsovårdsmyndighetens inseende i stad, där stadsläkare finnes, av denne eller, om flera sådana äro antagna, av den främste ibland dem och å annan ort av förste provinsialläkaren i länet.

I stad, där stadsläkare finnes, må, då så prövas erforderligt, av staden uppdragas åt särskild läkare att i vederbörande stadsläkares ställe handhava ifrågavarande befattning. Sådan läkare utses av hälsovårdsnämnden, som jämväl utfärdar instruktion för honom och övar inseende över hans tjänsteverksamhet.

Läkare, som här avses, benämnes i denna lag sundhetsinspektör.

Med hälsovårdsmyndighet avses enligt denna lag i stad, där stadsläkare finnes, hälsovårdsnämnden och å annan ort Konungens befallningshavande i länet.

3 §.

Var och en, som är angripen av könssjukdom, är pliktig att underkasta sig erforderlig läkarbehandling samt att ställa sig till efterrättelse föreskrift, som av läkare meddelas angående sjukdomens behandling eller till förekommande av smittans spridning.

4 §.

Befarar någon sig vara angripen av könssjukdom, är han berättigad att utan avgift bliva i sådant avseende undersökt, om han inställer sig hos läkare, som i 5 § avses.

Den, som finnes behäftad med könssjukdom, men ej är i behov av sjukhusvård, äger ock rätt att av sådan läkare utan avgift erhålla behandling för sjukdomen, så framt det kan ske hos läkaren, ävensom att kostnadsfritt bekomma läkemedel och utensilier, som därvid föreskrivas.

Erfordras enligt denna lag intyg angående undersökningen eller behandlingen, skall sådant intyg av läkare, som i 5 § avses, utan avgift till vederbörande utlämnas.

Könssjuk, för vilken sjukhusvård finnes erforderlig, äger att utan avgift åtnjuta vård och underhåll å allmänt sjukhus i enlighet med vad därom finnes särskilt stadgat.

5 §.

Kostnadsfri undersökning och behandling, varom i 4 § sägs, verkställas av provinsialläkare, extra provinsialläkare, stadsläkare, köpingsläkare och municipalläkare.

I stad, där stadsläkare finnes, må, då så provas lämpligt, av staden uppdragas åt annan läkare att i stadsläkares ställe utföra ifrågavarande förrättning. Erfordras flera läkare för utförande av dylik förrättning, vare staden pliktig ombesörja, att läkare till nödigt antal, däribland så vitt lämpligen kan ske minst en kvinnlig, finnas för ändamålet tillgängliga. Då beslut fattats att för ändamålet anställa särskild läkare, utses sådan av hälsovårdsnämnden, som jämväl har att öva inseeende över hans tjänsteverksamhet och härför meddela nödiga föreskrifter.

Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

I stad, som har ett invånarantal av tjugutusen eller därutöver, skall tillfälle till sådan kostnadsfri undersökning och behandling, varom i 4 § sägs, beredas å nödigt antal polikliniker. Kostnaden för sådan poliklinik, med undantag av vad som enligt 6 § utgår av statsmedel, bestrides av staden. Mottagningarna å poliklinik skola anordnas med hänsyn till allmänhetens bekvämlighet och på sådant sätt, att besök å polikliniken icke röjer beskaffenheten av den sjukdom, för vilken vård sökes.

Från skyldighet att anordna poliklinik, som i tredje stycket sägs, äger Konungen på framställning av stad tills vidare medgiva befrielse.

Läkare, som i andra stycket avses, ävensom föreståndare för i tredje stycket omförd poliklinik skall, där så kan ske, hava erhållit särskild utbildning i fråga om könssjukdomar.

6 §.

Ersättning för förrättning, varom i 4 § sägs, däri inbegripen serologisk, bakteriologisk eller annan dylik undersökning, som av läkaren ansetts erforderlig, utgår enligt av Konungen fastställd taxa och bestrides, jämte kostnaden för föreskrivna läkemedel och utensilier, av statsmedel.

Föreskrifter om sättet och ordningen för ersättningens utbekommande meddelas av Konungen.

7 §.

Kan på sannolika skäl antagas, att könssjukdom vunnit utbredning bland befolkningen å sådan ort på landet, som är belägen på längre avstånd från vederbörande provinsial- eller extra provinsialläkares bostad, äger Konungens befallningshavande förordna nämnde läkare eller annan läkare, som därtill kan finnas villig, att besöka orten för att tillhandagå befolkningen med undersökning och behandling, varom i 4 § sägs.

För sådan resa utgår av statsmedel ersättning efter den klass i gällande resereglemente, som är för provinsialläkare bestämd; och gälla om ersättning för därvid utförd undersökning och behandling samt föreskrivna läkemedel och utensilier vad i 6 § sägs.

8 §.

Iakttaget läkare könssjukdom hos någon, vilken han undersöker eller behandlar, åligger det läkaren att upplysa den sjuke om sjukdomens art och smittfarlighet samt till honom överlämna föreskrift om vad han har att iakttaga angående sjukdomens behandling och till förekommande av smittans spridning. I sådan föreskrift skall särskilt erinras om gällande bestämmelser angående förbud för könssjuk att ingå äktenskap samt angående straff för gärning, som innebär fara för könssjukdoms spridning.

Från vad sålunda är stadgat skall dock undantag göras i det fall, att läkaren finner den sjukas hälsotillstånd eller andra förhållanden oundgängligen kräva, att sjukdomens beskaffenhet tillsvidare icke för honom yppas, eller för den händelse den sjuke är barn under femton år. I sistnämnda fall har läkaren att i stället underrätta barnets målsman eller annan, som har barnet i sin vård, om sjukdomens art och smittfarlighet, så ock om vad som bör iakttagas till förekommande av smittans spridning.

Formulär till föreskrift, som i denna paragraf omförmäles, fastställas av medicinalstyrelsen.

9 §.

Finner läkare, som på sätt i 8 § sägs iakttagit fall av könssjukdom, att den sjuke underlåter att ställa sig till efterrättelse föreskrift, som enligt sagda paragraf meddelats, eller har den sjuke avbrutit behandling hos läkaren utan att för denne styrka, att behandlingen av annan läkare övertagits, är läkaren pliktig att därom hos sundhetsinspektören i orten göra skriftlig anmälan.

10 §.

Har läkare på sätt i 8 § sägs iakttagit fall av könssjukdom och blir det läkaren känt, att den sjuke, medan sjukdomen är i smittsamt skede, ämnar utan att söka Konungens tillstånd träda i äktenskap, åligger det läkaren att ofördröjligen hos sundhetsinspektören i orten göra skriftlig anmälan om förhållandet.

Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

11 §.

Läkare, som på sätt i 8 § sägs iakttagit fall av könssjukdom, är pliktig att, där sjukdomen veterligen icke förut blivit av annan läkare iakttagen, av den sjuke söka utröna, av vem och under vilka omständigheter smittan blivit överförd. I fall, varom nu är sagt, har läkaren att senast inom nästa dags utgång till sundhetsinspektören i orten göra skriftlig anmälan, vari skall uppgivas dels sjukdomsbenämningen samt den sjukens kön, ålder och boningsort, varemot den sjukens namn ej må utsättas, dels ock vad i avseende å smittans överförande kunnat utrönas, med utsättande, där någon angivits såsom smittkälla, av dennes namn och bostad.

Formulär till anmälan enligt denna paragraf fastställes av medicinalstyrelsen.

12 §.

Bliver någon av allmän åklagare ställd under åtal för brott, som omförmäles i 14 kap. 21 §, 15 kap. 12, 13, 14 eller 15 §, 18 kap. 7, 8, 9 eller 10 § strafflagen, eller för gärning, varom i 18 kap. 13 § 1 mom. samma lag sägs och som innebär uppfordran eller inbjudan till otukt, åligger det åklagaren att, så snart stämning delgivits den tilltalade eller denne blivit för brottet häktad, göra skriftlig anmälan därom i förra fallet till sundhetsinspektören i orten och i det senare till den vid häktet anställde eller anlitade läkaren.

Anhängiggöres sådan talan av enskild part, åligger det domstolen att omedelbart efter målets första handläggning därom underrätta sundhetsinspektören i orten eller, därest den tilltalade därvid förklarats häktad, den vid häktet anställde eller anlitade läkaren.

12 §.

Bliver någon av allmän åklagare ställd under åtal för brott, som omförmäles i 14 kap. 21 §, 15 kap. 12, 13, 14 eller 15 §, 18 kap. 7, 8, 9 eller 10 § strafflagen, eller för *det han, på sätt i 18 kap. 13 § 1 eller 3 mom. samma lag sägs, uppfordrat eller inbjudit* till otukt, åligger det åklagaren att så snart stämning delgivits den tilltalade eller denne blivit för brottet häktad, göra skriftlig anmälan därom i förra fallet till sundhetsinspektören i orten och i det senare till den vid häktet anställde eller anlitade läkaren.

13 §.

Finnes till sundhetsinspektören inkommen anmälan, som i 9, 11 eller 12 § omförmäles, avse person, som vistas inom annat hälsovårdsdistrikt, varde den överlämnad till sundhetsinspektören inom detta distrikt.

Avser sådan anmälan i tjänst varande krigsman av manskaps grad, skall den överlämnas till vederbörande militärläkare. Anmälan angående person, som är intagen i straff- eller tvångsarbetsanstalt eller häkte, varde överlämnad till anstaltens eller häktets läkare.

14 §.

Har till sundhetsinspektören inkommit anmälan enligt 12 § eller finnes uppgift om smittkälla, som lämnats i en enligt 11 § till honom inkommen anmälan, vara grundad på sannolika skäl, och skall ej enligt 13 § anmälan överlämnas till annan läkare, tillställe sundhetsinspektören den anmälda anmaning att inom utsatt kort tid till uttrönande, huruvida han är behäftad med könssjukdom, låta sig av läkare undersökas samt, såvitt undersökningen ej verkställas av sundhetsinspektören själv, därom hos denne förete intyg.

Närmare föreskrifter angående sättet för undersökningens verkställande utfärdas av medicinalstyrelsen, som jämväl har att fastställa formulär till intyg, som över dylik undersökning utfärdas.

15 §.

Har vid undersökning, som enligt 14 § verkställts, den anmälda funnits behäftad med könssjukdom, tillställe sundhetsinspektören den sjuke anmaning att inom utsatt kort tid för undergående av sjukbehandling inställa sig hos läkare samt, såvitt sjukbehandlingen ej verkställas av sundhetsinspektören själv, därom hos denne förete intyg.

Anses den sjuke icke kunna utan synnerlig fara för smittans spridning vårdas utom sjukhus, tillställe sundhetsinspektören honom anmaning att inom utsatt kort tid låta intaga sig till vård å allmänt sjukhus och till sundhetsinspektören insända intyg om intagandet.

16 §.

Har till sundhetsinspektör inkommit anmälan enligt 9 §, tillställe sundhetsinspektören den sjuke anmaning, som i 15 § sägs.

*Kungl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

Föreligger från den sjukes sida uppenbar tredska, må dock ärendet omedelbart behandlas på sätt i 21 § anges.

17 §.

Inkommer till sundhetsinspektör anmälan, varom i 10 § sägs, åligger det sundhetsinspektören att ofördröjligen översända anmälan till pastor i den församling, där den anmälde är kyrkobokförd. Pastor har att, därest äktenskapsbetyg för den anmälde är eller varder utfärdat, genast översända anmälan till den myndighet, hos vilken hinder mot äkten- skapet må anmälas.

18 §.

Där jämlikt 9, 10 eller 11 § skyldighet att hos sundhetsinspektör göra anmälan skulle åligger sundhetsinspektören själv, har sundhets- inspektören att förfara så, som hade anmälan till honom inkommit.

19 §.

Anmaning, varom i 14, 15 och 16 §§ sägs, skall meddelas skriftligt och innehålla erinran om den påföljd, som för underlåtenhet att ställa sig densamma till efterrättelse i 21 § anges.

Avser anmaningen barn under femton år, skall densamma givas åt barnets målsman eller annan, som har barnet i sin vård.

20 §.

Har könssjuk, som av sundhetsinspektör erhållit anmaning, varom i 14, 15 eller 16 § sägs, enligt inkommet intyg tagits under behandling av läkare, åligger det sundhetsinspektören att ofördröjligen meddela den behandlande läkaren skriftlig underrättelse om den givna anmaningen och anledningen till densamma.

21 §.

Underlåter någon att efterkomma av sundhetsinspektör meddelad anmaning, som i 14, 15 eller 16 § omförmäles, varde ärendet av sund- hetsinspektören hänskjutet till hälsovårdsmyndigheten, som äger att för- ordna om läkarundersökning eller om könssjuk persons intagande å all- mänt sjukhus.

Anses hälsovårdsmyndighetens beslut icke kunna utan synnerlig fara för smittans spridning avvaktas, må sundhetsinspektören meddela för-

Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

ordnande, varom i första stycket sägs. Sådant förordnande skall omedelbart underställas hälsovårdsmyndighetens prövning. Förordnande lände emellertid till efterrättelse, intill dess annorlunda kan varda i vederbörlig ordning beslutat.

22 §.

För verkställande av förordnande, varom i 21 § sägs, äro sundhetsinspektör och hälsovårdsmyndighet berättigade att av polismyndighet och kronobetjäning erhålla erforderlig handräckning.

23 §.

Har till vederbörande militärläkare eller läkare vid straff- eller tvångsarbetsanstalt eller häkte inkommit anmälan om person, varom i 13 § andra stycket sägs, ankomme å nämnda läkare att föranstalta om undersökning till utrönande, huruvida den anmälda är behäftad med könssjukdom, och, om sådan sjukdom föreligger, om nödig sjukbehandling.

24 §.

Finnes person, mot vilken förfarande enligt denna lag pågår, hava flyttat till annat hälsovårdsdistrikt eller inträtt i eller upphört med tjänstgöring såsom krigsman eller intagits i eller frigivits från straff- eller tvångsarbetsanstalt eller häkte eller förflyttats från sådan anstalt eller häkte till annan dylik anstalt eller annat häkte, vare vederbörande sundhetsinspektör, militärläkare eller läkare vid anstalten eller häktet skyldig att om vad i ärendet förekommit meddela skriftlig underrättelse till den läkare, som enligt denna lag har att med ärendet taga vidare befattning.

25 §.

Vad hos hälsovårdsmyndighet eller sundhetsinspektör, militärläkare eller läkare vid straff- eller tvångsarbetsanstalt eller häkte förekommit i ärende, som avses i denna lag, må ej av någon, som på grund av sin tjänstbefattning eller sitt uppdrag erhållit kunskap därom, yppas för obehöriga. Protokoll och handlingar i sådant ärende skola så förvaras, att de icke kunna av obehöriga åtkommas. I fall, då någon blivit

25 §.

Vad hos hälsovårdsmyndighet eller sundhetsinspektör, militärläkare eller läkare vid straff- eller tvångsarbetsanstalt eller häkte eller *å allmänt sjukhus eller poliklinik* förekommit i ärende, som avses i denna lag, må ej av någon, som på grund av sin tjänstbefattning eller sitt uppdrag erhållit kunskap därom, yppas för obehöriga. Protokoll och handlingar i sådant ärende skola så förvaras, att de icke kunna av obehö-

*Kungl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

ställd under åtal för brott, varom i riga åtkommas. I fall, då någon 14 kap. 21 § strafflagen förmäles, blivit ställd under åtal för brott, äga domstolen och åklagaren att, varom i 14 kap. 21 § strafflagen förpå begäran, undfå besked, huru mäles, äga domstolen och åklagaren den föranstaltade läkarundersökning utfallit.

Är på grund av anmälan, som enligt denna lag till sundhetsinspektören inkommit, skälig anledning antaga, att gärning, varom i 18 kap. 11 § strafflagen sägs, blivit övad, åligger det sundhetsinspektören att, utan hinder av vad i första stycket är sagt, om förhållandet göra anmälan till vederbörande åklagare.

26 §.

Mot hälsovårdsnämnds beslut i ärende, som avses i denna lag, må talan föras genom besvär hos Konungens befallningshavande inom tid, som eljest gäller för överklagande av hälsovårdsnämnds beslut.

I Konungens befallningshavandes beslut må ändring sökas genom besvär hos Konungen inom den tid, som för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut är bestämd.

Utan hinder av klagan lände beslut till efterrättelse intill dess annorlunda kan varda vederbörligen förordnat.

27 §.

Om de särskilda åtgärder, som till motarbetande av könssjukdomarnas utbredning kunna finnas erforderliga i fråga om krigsmän, förordnar Konungen.

Konungen förordnar ock om de åtgärder, som erfordras för att bland allmänheten sprida kunskap om könssjukdomarnas natur och smittfarlighet, om medel, som stå till buds för att hindra smittas överförande, och om skyldigheten för en var, som angripits av sådan sjukdom, att skyndsamt söka läkarvård.

28 §.

Åsidosätter ämbets- eller tjänsteman skyldighet, som enligt denna lag åligger honom, ansvare såsom för tjänstefel.

Underlåter vid häkte anlita läkare, som ej är att till ämbets- eller tjänsteman hänföra, att iakttaga vad honom enligt 23 eller 24 § åligger eller överträder annan än ämbets- eller tjänsteman vad i 25 § första stycket stadgas, straffes med böter, högst femhundra kronor.

Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

Försummar läkare att iakttaga vad honom enligt 8, 9, 10 eller 11 § åligger och är ej försummelsen att såsom tjänstefel enligt första stycket anse, böte högst tvåhundra kronor.

29 §.

Åtal för överträdelse, varom i 28 § sägs, anhängiggöres vid allmän domstol och utföres av allmän åklagare.

30 §.

Böter, som enligt denna lag ådömas, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

31 §.

Genom denna lag upphävas:

kungl. cirkuläret den 10 juni 1812 till samtliga landshövdingar angående åtgärder till förekommande av veneriska smittans spridande,

kungl. breven den 3 april 1839 och den 27 mars 1843 angående åtgärder till förekommande av veneriska smittans spridande genom från utrikes ort ankommande skeppsbesättningar,

kungl. kungörelsen den 3 december 1915 om anmälningsskyldighet i visst fall beträffande könssjukdom i smittsamt skede,

samt i övrigt alla av Kungl. Maj:t, Konungens befallningshavande eller annan myndighet utfärdade reglementen, påbud och föreskrifter, i vad desamma innefatta reglementering av prostitutionen eller eljest innehålla mot denna lag stridande bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1919; dock att i stad, där inskrivning av lösaktiga kvinnor för läkarbesiktning ägt rum, sådan inskrivning skall upphöra från och med dagen efter den, då denna lag, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Stockholm den 24 maj 1918.

På lagutskottets vägnar:

JAKOB PETERSSON.

Reservationer:

Vid 12 §.

av herrar *Rogberg, greve Spens, Dahl, Fant, Permansson och Hammarskjöld*, som anført:

Den förutsättning för sanitärt tvångsförfarande, som innefattas i kommittéförslaget 14 §, har icke upptagits i Kungl. Maj:ts förslag. Enligt antydda stadgande skulle tvångsingripande ske, där någon, enligt vad i lagen om lösdrivares behandling sägs, varnats eller häktats för yrkesmässig skörlevnad. Anledningen till uteslutandet av denna bestämmelse synes förnämligast hava varit den yppade farhågan, att därigenom på en omväg reglementeringen skulle kunna återinföras.

Att avstånga möjlighet för sanitärt ingripande för fall som nämnts, synes oss icke kunna godtagas. Då de åtal för vissa brott, som avses i lagförslaget 12 §, funnits böra ovillkorligen föranleda tvångsförfarande, torde det illa överensstämma med lagstiftningens syfte att ställa utom tvångsförfarande nu nämnda grupp av presumtiva smittspridare, vilkas farlighet ur samhällshygienisk synpunkt i allmänhet måste antagas vara vida allvarligare, än vad som kan förutsättas om dem som avses i 12 §. Den framkomna invändningen, att ett tvångsförfarande i denna del skulle innebära ett förtäckt återinförande av reglementeringen, finna vi ej vara tillräckligt grundad. Denna innefattar, sådan den nu finnes ordnad, ett av polismyndigheten med stöd av lösdrivarlagen påbjudet men utanför denna lags former fallande ordningsförfarande. Det tvångsförfarande, som nu föreslås, beror närmast på sanitär myndighet och kan ej i och för sig för den ifrågavarande gruppen av samhällsmedlemmar vara mera besvärande än för övriga som därav träffas. Den framställda invändningen synes oss i själva verket bottna i ett sammanställande av varningen enligt lösdrivarlagen och det sanitära tvångsförfarandet. Men med samma styrka skulle då kunna göras anmärkning mot den kungl. propositionens ståndpunkt, varigenom lösdrivarlagens tillämplighet å yrkesprostituerade bibehållits.

Emellertid torde, i anslutning till vad en ledamot av lagrådet erinrat, kommitténs avfattning av ifrågavarande bestämmelse lämpligen böra undergå någon förändring därhän, att såsom förutsättning för sanitärt tvångsförfarande skall krävas, jämte varning eller häktning för lösdriveri, anledning till antagande, att smittosam könssjukdom föreligger.

För undvikande av förskjutning av de följande paragrafernas ordningsföljd föreslå vi, att ifrågavarande bestämmelse upptages såsom ett nytt moment i 12 §.

Tillika yrkas, i anslutning till vår reservation vid utskottets yttrande över Kungl. Maj:ts proposition nr 155, att mom. 1 i denna paragraf måtte erhålla den lydelse, som Kungl. Maj:ts förslag innefattar.

Vi yrka alltså, att 12 § måtte erhålla följande lydelse:

Mom. 1 lika med 12 § i Kungl. Maj:ts förslag.

Mom. 2. Har någon, enligt vad i lagen om lösdrivares behandling sägs, varnats eller häktats, samt finnes anledning till antagande, att han är smittad av könssjukdom, göra vederbörande polismyndighet ofördröjligen skriftlig anmälan därom, i förra fallet till sundhetsinspektören i orten och i det senare fallet till den vid vederbörande fängvårdsanstalt anställda läkaren.

Vid 9 och 11 §§.

av herrar *Dahl* och *Hammar skjöld*, som anfört:

Enligt 9 § är läkare i där avsedda fall pliktig att göra anmälan till sundhetsinspektören, utan att något utrymme för diskretionär prövning medgivits läkaren. Visserligen anmärker departementschefen, att stadgandet ej innebure, att anmälan ovillkorligen skall göras så snart läkaren konstaterat, att den sjuke avbrutit behandlingen. Det vore — erinrar departementschefen — i många fall lämpligt, att läkaren till en början anmodade den sjuke att insända intyg, att annan läkare övertagit behandlingen, och, först om denna anmodan åsidosatts, inskrede med anmälan. Redan denna motsättning emellan lagstadgandets ovillkorliga form och motiveringens, såsom det vill synas, godtyckliga tolkning, torde vara ägnad att ingiva betänklighet.

Emellertid lär även med den mjukare tillämpning, som sålunda antytts, den förevarande anmälningsplikten kunna för den sjuke medföra men eller olägenhet, som ej skäligen bör föranledas. Det kan tänkas fall, då ett avbrott i behandlingen blir nödvändigt, utan att den sjuke får tillfälle att meddela sig med läkaren eller besvara sådan anmodan, som ovan berörts. Därest läkaren kan inhämta sådan upplysning, att skälig anledning till antagande av dylikt hinders befintlighet är för handen, bör läkaren vara berättigad att inställa eller uppskjuta anmälingen.

I anslutning till denna mening ha vi ansett, att denna paragraf borde erhålla en jämkad avfattning.

Den i 11 § stadgade ovillkorliga skyldigheten för läkare att fortskaffa mottagen uppgift om smittkälla, synes oss ej tillräddig. Det kan antagas, att smittad person — särskilt yrkesprostituerade kvinnor — av illvilja eller obetänksamhet falskeligen utpekar smittkälla. Den skälighetsprövning, som tillkommer sundhetsinspektören, kan ej taga hänsyn till uppgiftslämnarens ovederhäftighet, eftersom dennes namn ej må yppas. Riktigare synes oss därför vara att jämväl åt läkaren, som är i tillfälle att av den smittades framställning och trovärdighet draga slutsatser i avseende å uppgiftens tillförlitlighet, bereda någon befogenhet att pröva, huruvida uppgiften må föranleda inskridande mot den uppgivna smittkällan. I enlighet härmed hava vi påyrkat en jämkning i denna paragraf.

Vi hemställa alltså, att ifrågavarande paragrafer måtte antagas med följande lydelse:

9 §.

Finner läkare, som på sätt i 8 § sägs iakttagit fall av könssjukdom, att den sjuke underlåter att ställa sig till efterrättelse föreskrift, som enligt sagda paragraf meddelats, eller har den sjuke avbrutit behandling hos läkaren, och är ej anledning till antagande, att giltig grund till avbrottet föreligger, är läkaren pliktig att därom hos sundhetsinspektören i orten göra skriftlig anmälan.

11 §.

Läkare — — — — överförd. I fall, varom nu är sagt, har läkaren, där han ej finner synnerliga skäl att antaga den sjukes uppgift vara oriktig, att senast — — — — bostad.

Formulär — — — — medicinalstyrelsen.
